

Gogoljev najboljši roman „Taras Bulba“ i. t. d., potem tudi životopisne črtice odličnih udov Matice. Od „slovenskega atlanta“ je v delu in bode v kratkem dovršen 4. snopič obsegajoč: Nemčijo, Italijo in Evropejsko Turčijo. — Kdaj izide „Slov. Štajerja“ II. snopič, na to mnogokrat postavljeno vprašanje ne moremo odgovoriti, ker ne vemo, ali in kdaj Matici obljubljene rokopise pošljejo Štajarski rodoljubi.

Pri tej priliki se opomnijo častiti društveniki tudi na razglas Matičnega odbora od 8. decembra 1872. leta („Novice“ stran 399) „naj vsak Matičar do konca 1872. leta plača zaostale svoje letne doneske, donesek za 1873. leto pa do konca meseca junija 1873. Kdor na ta proglas ne zadosti svoji dolžnosti, se po 3. §. Matičnih pravilih, izbriše iz vrste njenih udov ter tudi nima pravice glasovanja pri prihodnjem občnem zboru. Gospodje poverniki pa so vljudno prošeni, račune in denar poslati gospodu blagajniku Ivanu Vilharju v Ljubljani.

— (*Francozi in Slovani.*) V Parizu se je sestavil komité (odbor) v ta namen, da pošilja v dar slovanskim dijakom francoske knjige. Tako je prišlo tudi na Matico slovensko v Ljubljani 111 knjig in zvezkov raznega zapopadka, ktere se bodo te dni razdelile med slovensko mladino.

— (*Po znižani ceni po železnici na Dunaj*) gredo vozovi vsako soboto, popoldne 55 minut po dveh Na Dunaj in nazaj se plača v vozu 2. vrste 19. gl. 3. vrste. pa le 12 gl. 50 kr. Nazaj se pelješ, kedar se hočeš in s katerim koli vozom do 14. dneva; pozneje ne velja več ta karta.

— (*Jezuiti morajo Kranjsko deželo zapustiti*) po ukazu c. k. deželnega predsedstva 18. dne t. m., ki jim v 4 tednih dovoli rekurs na c. kr. ministerstvo bogočastja. Kakor strela z jasnega neba je prišel ta ukaz, temveč, ker še mnogo ljudi vedelo ni, da na Kranjskem bivajo jezuiti, tem manj pa, ker oni 4 gospodje, večidel Kranjci, vsi pa Slovenci, ki so popred bili v Požegu na Hrvaškem, so po ustmenem dovoljenji bivšega c. kr. želnega predsednika barona Konrada se preselili v Repnjo v Kamniškem okraji, kjer jih je neka premožna in pobožna stara posestnica v gostje vzela in odkodar so na vabilo nekterih fará misijone opravljali. Da formaliteta za naselitev po ministerski postavi od leta 1858. ni bila strogo spolnjena, je mogoče; al da so omenjeni 4 častiti gospodje v narodno gospodarskem in zdravstvenem oziru na škodo deželi, o tem ni nam celó nič znano in le „Tagblatt“ vé kaj, čegar Dunajski tovarš „N. W. Tagblatt“ je naše jezuite celó v Raguso posadil; al to vemo mi, da je ta ukaz velik hrup včinił po deželi. Kakor slišimo, so gospodje že naredili rekurs; ali se bo vslišal ali ne, se ne dá reči; to pa je gotovo, da dosedanji državni zbor ni še naredil postave, da jezuiti ne smejo bivati v Avstriji, še manj take, da bi domačini, če tudi so jezuiti, ne smeli stanovati doma. Če nasproti mirnim jezuitom se ozremo na borso Dunajsko, ki je na milijone zgube prinesla v narodno-gospodarskem oziru in zarad ktere je znorelo veliko ljudi ali si življenje vzelo, no, hipoma je potem treba, da se iz Avstrije poženo vsi borsijanci!

— (*Nemško konstitucionalno društvo*) je sklenilo v zadnjem zboru, da odbor konstitucionalcev se ustanovi za „centralni volilni odbor“ in da po vseh okrajih dežele se ustanovijo volilni pododbori. Naši ljudje bodo te pododbornike kmalu lahko spoznali, kajti „tički se spoznajo po petji“.

— (*Interpelacija sl. deželni komisiji za uravnavo zemljiškega davka in pa c. k. okrajnim komisijam!*) Zdaj

je košnja mrve, kmalu pride žetev žita; kosce moramo v Ljubljani plačevati po 1 gold. 25 kr., po čim pa bomo plačevali ženice, bode se kmalu zvedelo. Vprašamo tedaj sl. komisije, ki nam bodo naložile po novi postavi davek: ali ste poslale g. Kremena in druge komisarje iz pisarnice na polje, da na svoja ušesa slišijo in vidijo, koliko se dandanes mora plačati delavcem? Stvar je sila važna, zato prosimo, da se resnica zvé in pravica zgodi.

Več zemljiških posestnikov.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Nekteri Dunajski ustavoverski časniki so zagnali hrup, da je potreba sklicati nemudoma stari „rajhsrat“, ki bo poravnal velike zgube po Dunajskem borsnem „krahu“. Podoba je, da je ministerstvo povdarjalo to stvar; al sklenilo se je, da se ne skliče. Dunajski „Tagblatt“ pravi, da to tudi za tega del ne gré, ker dosedanji ustavoverni poslanci so večidel tudi upravniki pri bankah, železnicah itd. (verwaltungsräthe), po takem — pravi — bi „kozel opravljal službo vrtnarja“ (der Ziegenbock würde als Gärtner fungiren.)

— V nekterih časnikih se je bralo, da je presvitli cesar od ministerstva zahteval popis sedanjega položaja naše države. Grozno razkačeni kričijo ustavoverski Dunajski časniki, da to ni res! Ta strašanski krič še le prav očitno kaže, kako se ustavoverci bojé tacega ukaza.

— Minister nauka dr. Stremajer je glasovitega brezverskega učitelja Bobies-a nagloma odstavil od službe okrajnega šolskega nadzornika zato, ker je z družimi učitelji vred podpisal protest zoper ukaz ministrov, da učitelji ljudskih šol morajo mladino nadzorovati pri verskih vajah. Na to je postal pravi „Heidenlärm in Israel“; vsi brezverski časniki so hudo planili čez ministra, ki ima vendar očitne zasluge za „konfessionslosno“ šolo. Da je bil tudi „Ljublj. Tagblatt“ vmes, razume se samo po sebi. Kaj pa „Laibacher Schulzeitung“? Menda bo molčala, bojé se one igrače, ktere se šaljivo spominja „Učit. Tovarš“: „polž, polž, pokaži rogé, če ne — itd.“ Gospoda Pirker, Zima e tutti quanti ne spadajo med one ljudi, ki bi si dali „svojo hišico ubiti“.

— Cesar nemški menda ne pride na Dunaj; tudi Turškega sultana ne bo.

Hrvaško. — Pogodba Hrvaško-Ogerska še ni dognana; „Obzor“ tolaži nevoljni narod Hrvaški, naj čaka še teden dni, ker stvar mora se vsakako kmalu dokončati, in naj ne veruje tendencioznim govoricam.

Francosko. — Vlada pod predsedstvom Mac-Mahona — na hvalo vsem pravim domoljubom — krepko postopa, zatiraje naklepe prekucijske; pod njim zadobi Francija zopet veljavo nasproti sovražnikom njenim.

Listnica vredništva. Zadnja dva dneva smo dobili toliko dopisov, da ni bilo mogoče, danes jih natisniti. Drugi pot pridejo gotovo.

Žitna cena

v Ljubljani 18. junija 1873.

Vagán v novem denarji: pšenice domače 7 fl. —. — banaške 7 fl. 45. — turšice 3 fl. 30. — soršice 4 fl. 20. — rži 4 fl. 15. — ječmena 2 fl. 90. — prosa 3 fl. —. — ajde 3 fl. 40. — ovsa 2 fl. —. — Krompir 1 fl. 8.

Kursi na Dunaji 24. junija.

5% metaliki 67 fl. 40 kr. Ažijo srebra 111 fl. 50 kr.
Narodno posojilo 72 fl. 40 kr. Napoleondori 8 fl. 85 2kr.